Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Klimaat

Auteur
[redacted]

TER BESLISSING
Datum
12 april 2024

Kenmerk
DGKE-K / 52654954

Kopie aan

Bijlage(n)
Kamerbrief

Bijlagen bij Kamerbrief (niet bijgevoegd vanwege omvang en stukken reeds bij u bekend):

1. Overzicht klimaat- en energiemaatregelen Voorjaarsnota
2. Ontwerp-MJP

2a. Voorstellen MJP

2b. PBL-reflectie

2c. TNO-reflectie

2d. Beoordelingen

3. Proeve van Jaarverslag en Slotwet
4. Wetgevingsprogramma voorjaar 2024

nota

Kamerbrief Klimaat- en energiemaatregelen Voorjaarsnota 2024

Parafenroute

[redacted]

Aanleiding

Uit de doorrekening van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) in de KEV2023 blijkt dat de klimaatdoelen voor 2030 voor het eerst in zicht komen – mits de uitwerking en uitvoering van dat beleid voortvarend en met ambitie in gang worden gezet. Daarom blijft inzet op uitwerking en uitvoering van afgesproken maatregelen nodig. Voorliggende Kamerbrief met bijlagen bevat de toelichting op de voortgang van uitwerking van klimaat- en energiemaatregelen en de in het voorjaar genomen financiële besluiten in het kader van het Klimaatfonds.

In deze nota ontvangt u de laatste versie van de Kamerbrief, inclusief achterliggen stukken (waaronder het ontwerp-MJP 2025 van het Klimaatfonds), ten behoeve van verzending naar de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

- U kunt instemmen met de voorliggende stukken en de Kamerbrief ondertekenen

Kernpunten

- Het kabinet heeft in de Voorjaarsnota 2023 besloten over een samenhangend pakket bestaande uit normeringen, beprijzingen en subsidies. Om de samenhang van maatregelen te waarborgen zijn verschillende subsidiemaatregelen uit het Klimaatfonds toegekend onder bepaalde voorwaarden ten aanzien van normerende en/of beprijzende maatregelen. Bij de Voorjaarsnota 2024 is beoordeeld of er aan de voorwaarden is voldaan zodat gereserveerde middelen kunnen worden overgeheveld naar de departementale begrotingen.

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Klimaat

Kenmerk
DGKE-K / 52654954

Kamerbrief

- De Kamerbrief geeft een toelichting op de belangrijkste onderdelen van de voortgang van maatregelen: i) Opt-in ETS2, ii) Klimaatfonds, iii) Mobiliteit, iv) Industrie en v) Circulaire Economie.
- Bij de Kamerbrief zijn de volgende bijlagen opgenomen:
    - Bijlage 1 - Een overzicht van de voortgang van de klimaat- en energiemaatregelen die onderdeel waren van de VJN2023 en VJN2024
    - Bijlage 2 + 2 a t/m d - Het Ontwerp-Meerjarenprogramma Klimaatfonds 2025
    - Bijlage 3 - Het Jaarverslag van het Klimaatfonds 2023
    - Bijlage 4 - het Wetgevingsprogramma klimaat- en energie
- *Ad i)* Het kabinet heeft dit voorjaar over de opt-in ETS2 besloten, omdat de administratieve verplichtingen onder het ETS2 al op korte termijn starten. Het kabinet streeft naar een opt-in om significante problemen rondom uitvoerbaarheid, fraudebestendigheid en handhaafbaarheid van het ETS2 te voorkomen. Het kabinet kiest ervoor om de sector mobiliteit volledig onder het ETS2 te brengen. Voor de sector landbouw heeft het kabinet besloten het toe te passen op de fossiele brandstoffen gebruikt in landbouwwerktuigen en stallen. Over de opt-in in de glastuinbouw zal de Tweede Kamer uiterlijk met Prinsjesdag worden geïnformeerd.
- *Ad ii)* In het ontwerp-MJP 2025 van het Klimaatfonds wordt er 9,3 mld. euro toegekend en wordt voor het MJP 2026 en verder 6,9 mld. euro gereserveerd. In het ontwerp-MJP wordt de beoordeling van ingediende maatregelen aan de hand van de criteria uit de Instellingswet toegelicht, inclusief de uitkomsten van de onafhankelijke reflecties van het PBL en TNO en wordt omschreven waar de middelen uiteindelijk terechtkomen. Het ontwerp-MJP bevat bijlagen met alle ingediend fiches en de beoordelingsformulieren daarvan. In de fiches is sporadisch persoons-, staats- of bedrijfsgevoelige informatie gelakt.
- *Ad iii)* Om stagnatie van ingroei van emissievrije personenauto's in het wagenpark te voorkomen neemt het kabinet maatregelen, zodat het verschil in de MRB tussen emissievrije personenauto's en benzine personenauto's vanaf 2026 aanzienlijk wordt verkleind. Daarnaast kiest het kabinet voor uitbreiding van de raffinageroute – waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de Europese verplichtingen op het gebruik van hernieuwbare brandstoffen van niet biologische oorsprong.
- *Ad iv)* Het kabinet heeft besloten om tot 2028 het huidige prijspad in de CO2-heffing aan te houden. Vanaf 2028 zal de CO2-heffing voor uitstoot boven de 50 kton oplopen tot €216 in 2030. Door het tarief te differentiëren houdt het kabinet rekening met het beperkte handelingsperspectief van een deel van de kleinere uitstoters, zonder dat de prikkel voor met name de grotere uitstoters verloren gaat. Daarnaast wordt in de Kamerbrief voorstellen gedaan voor de maatregelen die onderdeel waren van de wet 'fiscale klimaatmaatregelen industrie en elektriciteitssector' en het verlaagd tarief waterstof.
- *Ad v)* Het kabinet heeft op drie terreinen stappen afgesproken om het grondstofgebruik meer circulair te maken en zo bij te dragen aan de klimaatopgave. De vorig jaar afgesproken aanscherping van de CO2-heffing voor de afvalverbrandingsinstallaties wordt ingevuld door een nieuwe correctiefactor in te voeren die 1 Mton aan dispensatierechten wegneemt bij de AVI's in 2030.

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Klimaat

Kenmerk
DGKE-K / 52654954

Besluitvormingsproces

- September-december: indiening van alle voorstellen door departementen. Conceptbeoordeling door ambtelijk fondsbeheer en IRF en raadpleging PBL en TNO.
- Februari en maart: definitieve beoordeling van de ambtelijk fondsbeheerder en IRF inclusief verwerking van de reflecties van PBL en TNO op het Klimaatfonds. Daarna definitief ambtelijk advies van fondsbeheer aan u (MKE).
- Maart en april: diverse Bewindsliedenoverleggen (BWO's) vonden plaats tussen u (MKE), SFIN en de verantwoordelijk sectorbewindspersonen, waarin werd gesproken over de sectormaatregelen die onderdeel waren van de Voorjaarsnotabesluitvorming.
- 9 april: RFL over maatregelenpakket en de Kamerbrief incl. het ontwerp-MJP 2025, waarbij nog enkele openstaande punten moesten worden uitgewerkt.
- 12 april: Besluitvorming in de Ministerraad.
- Publicatie van de stukken vindt gelijktijdig plaats met verzending van de Voorjaarsnota 2024.